

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP198/2007
din 26.07.2007

cu privire la asistența juridică garantată de stat

Publicat : 05.10.2007 în MONITORUL OFICIAL Nr. 157-160 art. 614 Data intrării în vigoare

Versiune în vigoare din data 13.02.09 în baza modificărilor prin
[LP306-XVI din 25.12.08, MO30-33/13.02.09 art.77](#)

Avînd în vedere necesitatea protejării dreptului la un proces echitabil, stabilit de articolul 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv necesitatea asigurării accesului liber și egal la asistență juridică, prin organizarea și acordarea de asistență juridică garantată de stat, prin diminuarea impedimentelor economico-financiare din realizarea accesului la justiție,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul legii

Prezenta lege reglementează condițiile, volumul și modul de acordare a asistenței juridice garantate de stat întru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, intereselor lui legitime.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

asistență juridică garantată de stat - acordare a serviciilor juridice prevăzute în prezenta lege din contul mijloacelor destinate acordării unor astfel de servicii persoanelor care nu dispun de suficiente mijloace financiare pentru plata lor și care întrunesc condițiile stipulate în prezenta lege;

asistență juridică primară - furnizare de informații privind sistemul de drept al Republicii Moldova, privind actele normative în vigoare, drepturile și obligațiile subiecților de drept, privind modalitatea de realizare și de valorificare a drepturilor pe cale judiciară și extrajudiciară; acordare de consultanță în probleme juridice; acordare de asistență în

vederea întocmirii actelor juridice; acordare a altor forme de asistență, care nu intră în categoria de asistență juridică calificată;

asistență juridică calificată - acordare a serviciilor juridice de consultanță, reprezentare și/sau apărare în organele de urmărire penală, în instanțele judecătorești pe cauze penale, contravenționale, civile sau de contencios administrativ, reprezentare în fața autorităților administrației publice;

avocat public - persoană având dreptul de a desfășura activitate de avocat în condițiile Legii cu privire la avocatură, admis în baza unor criterii de selectare să acorde gratuit sau parțial gratuit asistență juridică calificată din contul mijloacelor destinate acordării asistenței juridice garantate de stat;

para-jurist - persoană care se bucură de o înaltă stimă din partea comunității locale, având studii juridice incomplete sau studii superioare complete, care nu practică activitate de avocat și care, după o instruire specială, este calificat să acorde asistență juridică primară membrilor comunității din contul mijloacelor destinate acordării de asistență juridică garantată de stat, conform unui regulament referitor la statutul și la calificarea para-juriștilor.

Articolul 3. Tipurile de asistență juridică garantată de stat

În condițiile prezentei legi, persoanele autorizate acordă următoarele tipuri de asistență juridică garantată de stat:

- a) asistență juridică primară;
- b) asistență juridică calificată.

Articolul 4. Principiile asistenței juridice garantate de stat

Asistența juridică garantată de stat se acordă pe principiul:

- a) egalității în drepturi a tuturor persoanelor care beneficiază de ea;
- b) competenței profesionale a persoanelor care o acordă;
- c) calității, eficienței și economicității serviciilor acordate;
- d) confidențialității;
- e) inadmisibilității conflictului de interese.

Articolul 5. Garanțiile statului

Pentru realizarea principiului liberului acces la asistență juridică, statul asigură organizarea și funcționarea instituțiilor responsabile de acordarea asistenței juridice garantate de stat, alocarea fondurilor bugetare necesare retribuirii serviciilor juridice prestate în conformitate cu prezenta lege.

Articolul 6. Persoanele care au dreptul la asistență

juridică garantată de stat

(1) Se acordă asistență juridică garantată de stat cetățenilor Republicii Moldova în limitele stabilite de prezenta lege.

(2) Cetățenii străini și apatrizii beneficiază de asistență juridică garantată de stat, în conformitate cu prezenta lege, în procedurile sau în cauzele ce țin de competența autorităților administrației publice și a instanțelor judecătorești ale Republicii Moldova.

Articolul 7. Formele de asistență juridică garantată de stat

Se acordă asistență juridică garantată de stat prin:

- a) furnizare de informații, prin consultații și explicații în probleme juridice;
- b) întocmire de acte juridice;
- c) reprezentare în fața autorităților administrației publice;
- d) apărare a intereselor bănuیتului, învinuitului, inculpatului în proces penal;
- e) apărare și reprezentare a intereselor condamnatului;
- f) apărare a intereselor persoanei în cadrul procedurii pe cauze contravenționale;
- g) apărare și reprezentare a intereselor persoanei în cadrul procesului civil;
- h) apărare și reprezentare a intereselor persoanei în instanță de contencios administrativ.

Capitolul II

ADMINISTRAREA PROCESULUI DE ACORDARE A ASISTENȚEI JURIDICE GARANTATE DE STAT

Articolul 8. Organele de administrare a sistemului de acordare a asistenței juridice garantate de stat

Sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat este administrat de:

- a) Ministerul Justiției;
- b) Baroul Avocaților;
- c) Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și oficiile lui teritoriale.

Articolul 9. Funcțiile Ministerului Justiției în domeniul

asistenței juridice garantate de stat

Ministerul Justiției exercită următoarele funcții în domeniul asistenței juridice

garantate de stat:

- a. elaborează politica de stat în domeniul asistenței juridice garantate de stat;
- b. elaborează proiecte de acte normative în domeniul asistenței juridice garantate de stat;

c) monitorizează procesul de implementare a normelor în domeniul asistenței juridice garantate de stat și procesul de evaluare a calității acestei asistențe;

- a. elaborează și prezintă Ministerului Finanțelor proiectul bugetului acordării de asistență juridică garantată de stat;
- b. exercită alte funcții, stabilite de prezenta lege.

Articolul 10. Funcțiile Baroului Avocaților în domeniul

asistenței juridice garantate de stat

Baroul Avocaților exercită următoarele funcții în domeniul asistenței juridice garantate de stat:

- a) participă la elaborarea criteriilor de selectare a avocaților care să acorde o astfel de asistență;
- b) participă la stabilirea criteriilor de evaluare a calității acestei asistențe;
- c) participă la monitorizarea activității avocaților care acordă o astfel de asistență;
- d) aplică sancțiuni disciplinare avocaților, în condițiile Legii cu privire la avocatură și ale prezentei legi;
- e) exercită alte funcții, stabilite de prezenta lege.

Articolul 11. Consiliul Național pentru Asistență Juridică

Garantată de Stat

(1) Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat (denumit în continuare *Consiliu Național*) este un organ colegial cu statut de persoană juridică de drept public, format din 7 membri, instituit pentru administrarea procesului de acordare a asistenței juridice garantate de stat.

(2) Din componența Consiliului Național fac parte: 2 membri desemnați de Ministerul Justiției, 2 membri desemnați de Baroul Avocaților, un membru desemnat de Ministerul Finanțelor, un membru desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii și un membru din partea asociațiilor obștești sau a mediului academic.

(3) În calitate de membru al Consiliului Național poate fi desemnată persoana licențiată în drept sau în economie (pentru membrul desemnat de Ministerul Finanțelor), cu experiență de 5 ani în domeniu, care se bucură de un înalt respect din partea societății. Mandatul de membru al Consiliului Național este de 4 ani și poate fi reînnoit doar o singură dată.

(4) Calitatea de membru al Consiliului Național încetează la expirare a mandatului, la cerere sau în caz de deces. Membrul Consiliului Național poate fi revocat, de organul care l-a desemnat, în circumstanțe care exclud posibilitatea executării mandatului sau la cererea consiliului adoptată cu votul a două treimi din numărul membrilor, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor. Noul membru al Consiliului Național exercită funcțiile membrului revocat pînă la expirarea mandatului acestuia.

(5) Președintele Consiliului Național este ales prin vot secret, dintre membrii acestuia, pe durata mandatului și poate fi revocat la cererea unei treimi din numărul membrilor. Hotărîrea de revocare a președintelui Consiliului Național se adoptă cu votul secret a două treimi din numărul membrilor.

(6) Hotărîrile Consiliului Național sînt obligatorii pentru toate oficiile lui teritoriale, pentru avocații care acordă asistență juridică garantată de stat și pentru para-juriști.

(7) Regulamentul Consiliului Național se aprobă de Ministerul Justiției.

(8) Asistența tehnico-materială și activitatea de secretariat a Consiliului Național sînt asigurate de Ministerul Justiției de la bugetul de stat și din alte surse neinterzise de lege.

Articolul 12. Competența Consiliului Național

(1) Consiliul Național are următoarele sarcini:

a) realizarea politicii în domeniul asistenței juridice garantate de stat;

b) asigurarea instruirii inițiale și continue, inclusiv prin intermediul Institutului Național al Justiției, a persoanelor antrenate în sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat;

c) generalizarea practicii de implementare și elaborarea de recomandări în vederea aplicării uniforme a prezentei legi;

d) ținerea registrului național al persoanelor care acordă asistență juridică garantată de stat;

e) asigurarea funcționării oficiilor sale teritoriale;

f) întocmirea raportului anual de activitate în sistemul de acordare a asistenței juridice garantate de stat și prezentarea lui Ministerului Justiției, Guvernului și Parlamentului;

g) prezentarea către Ministerul Justiției a raportului trimestrial privind utilizarea mijloacelor financiare alocate pentru acordarea de asistență juridică garantată de stat;

h) colaborarea cu organizații străine, cu organizații internaționale și cu asociații obștești care activează în domeniul asistenței juridice garantate de stat;

i) asigurarea implementării modelelor-pilot de acordare a asistenței juridice garantate de stat.

(2) Întru realizarea sarcinilor sale, Consiliul Național exercită următoarele funcții

principale:

- a) conduce procesul de acordare a asistenței juridice garantate de stat;
 - a. evaluează costurile, planifică cheltuielile de acordare a asistenței juridice și prezintă Ministerului Justiției propuneri pentru a fi incluse în bugetul de stat;
 - b. administrează mijloacele bugetare alocate pentru acordarea de asistență juridică garantată de stat;
 - d) stabilește modul de desfășurare a concursurilor de selectare a coordonatorilor oficiilor teritoriale și organizează astfel de concursuri;
 - e) elaborează metodologia de calcul al venitului, determină nivelul lui care permite acordarea asistenței juridice calificate și le propune Guvernului spre aprobare;
 - f) aprobă formele actelor de obținere și de acordare a asistenței juridice garantate de stat, stabilite de prezenta lege;
 - g) elaborează și aprobă criteriile de selectare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate, în coordonare cu Baroul Avocaților;
 - h) stabilește modul de desfășurare a concursurilor de selectare a avocaților care să acorde asistență juridică calificată și organizează astfel de concursuri;
 - i) stabilește modul și condițiile de remunerare a persoanelor care acordă asistență juridică garantată de stat, asigură remunerarea lor;
 - a. stabilește și revizuieste periodic standardele de activitate și de perfecționare profesională a avocaților, para-juriștilor, altor categorii de persoane care acordă asistență juridică garantată de stat;
 - k) stabilește, în coordonare cu Baroul Avocaților, criteriile de evaluare a calității asistenței juridice garantate de stat;
 - l) monitorizează procesul de acordare a asistenței juridice calificate, organizează procesul de evaluare a calității asistenței juridice garantate de stat, acordate de persoanele autorizate;
 - m) colectează și analizează informații despre asistența juridică acordată, în scopul îmbunătățirii sistemului de acordare a asistenței juridice garantate de stat;
- (3) Consiliul Național poate îndeplini și alte funcții în conformitate cu prezenta lege și cu alte acte normative din domeniul asistenței juridice garantate de stat.

Articolul 13. Ședințele Consiliului Național

(1) Consiliul Național se convoacă în ședințe ordinare o dată în trimestru.

(2) Consiliul Național se convoacă în ședințe extraordinare la cererea președintelui său, a ministrului justiției sau a cel puțin 3 membri ai săi.

(3) Ședința Consiliului Național este prezidată de președinte. În cazul absenței președintelui, ședința este prezidată de un membru desemnat de acesta sau, după caz, de un membru ales la ședință.

(4) Ședința Consiliului Național este deliberativă dacă la ea sînt prezenți majoritatea membrilor lui.

(5) Hotărîrile Consiliului Național se adoptă cu votul majorității membrilor lui, se semnează de președintele și de secretarul ședinței și se publică pe pagina web a consiliului.

(6) Lucrările ședinței Consiliului Național sînt consemnate în proces-verbal, semnat de membrii prezenți la ea.

Articolul 14. Oficiile teritoriale ale Consiliului Național

(1) Oficiile teritoriale ale Consiliului Național (denumite în continuare *oficii teritoriale*) sînt persoane juridice de drept public și funcționează în orașele (municipiile) de reședință a curților de apel.

(2) Oficiile teritoriale asigură acordarea de asistență juridică garantată de stat în raza de activitate a curții de apel, prin exercitarea următoarelor funcții:

a) organizarea acordării de asistență juridică garantată de stat; încheierea de contracte cu avocații din listele celor care acordă asistență juridică garantată de stat;

b) examinarea cererilor și documentelor prezentate de solicitanții de asistență juridică garantată de stat, decidera asupra acordării unei astfel de asistențe;

c) numirea avocaților care să acorde asistență juridică calificată, inclusiv asistență juridică de urgență; încheierea de contracte de colaborare cu para-juriștii și cu asociațiile obștești care acordă asistență juridică garantată de stat;

d) colectarea de date statistice referitor la necesitățile de asistență juridică garantată de stat și la nivelul lor de acoperire în teritoriu;

e) îndeplinirea altor funcții, în conformitate cu prezenta lege.

(3) Oficiile teritoriale prezintă trimestrial Consiliului Național raport de activitate.

(4) Lucrul de asigurare a acordării asistenței juridice calificate este efectuat nemijlocit de coordonatorul oficiului teritorial, selectat și desemnat de Consiliul Național prin concurs, organizat în modul stabilit.

(5) Coordonatorul oficiului teritorial activează în bază de contract, în care sînt stipulate drepturile și obligațiile lui, modul de activitate.

(6) Consiliul Național notifică instanțele judecătorești, organele de urmărire penală și alte autorități interesate despre desemnarea coordonatorilor.

(7) Guvernul, în comun cu autoritățile administrației publice locale, asigură oficiile

teritoriale cu localurile necesare activității lor.

(8) În cadrul oficiului teritorial, activează un coordonator și personal administrativ. Regulamentul funcționării oficiilor teritoriale se aprobă de Consiliul Național, iar limita numerică a personalului, de Ministerul Justiției.

(9) Salarizarea coordonatorului și personalului administrativ al oficiului teritorial se efectuează din mijloacele destinate asistenței juridice garantate de stat.

Capitolul III

Asistența juridică primară

Articolul 15. Asistența juridică primară

(1) Se acordă asistență juridică primară persoanelor menționate la art.6, indiferent de nivelul veniturilor lor.

(2) Poate fi acordată asistență juridică primară, în condițiile prezentei legi, de para-juriști și de asociațiile obștești specializate în acordarea de asistență juridică.

(3) Coordonarea procesului de acordare a asistenței juridice primare și organizarea controlului asupra calității serviciilor le efectuează Consiliul Național.

Articolul 16. Para-juriștii

(1) Para-juriștii activează în baza unui regulament, aprobat de Consiliul Național.

(2) Para-juriștii se pot asocia în oficii de consultanță.

(3) Instruirea para-juriștilor o efectuează Consiliul Național din contul mijloacelor bugetare și al mijloacelor provenite din alte surse neinterzise de lege, alocate în acest scop.

(4) Remunerarea para-juriștilor se efectuează de la bugetul de stat, din alte surse neinterzise de lege, în bază de contract de colaborare încheiat cu oficiul teritorial în a cărui rază de activitate se acordă serviciile.

(5) Autoritățile administrației publice locale pot asigura para-juriștii cu încăperi și mijloace tehnico-materiale necesare.

Articolul 17. Acordarea de asistență juridică primară

de către asociațiile obștești

(1) Asociațiile obștești specializate în acordarea de asistență juridică sînt în drept să acorde servicii de asistență juridică primară.

(2) Consiliul Național poate încheia contracte de colaborare cu asociații obștești în vederea acordării de asistență juridică primară în condițiile prezentei legi.

(3) Statul acordă asociațiilor obștești sprijinul necesar, în condițiile Legii cu privire la

asociațiile obștești.

Articolul 18. Modul de acordare a asistenței juridice primare

(1) Pentru asistență juridică primară, solicitantul adresează subiectelor autorizate, specificate la art.15 alin.(2), din raza domiciliului său cerere scrisă sau orală.

(2) Asistența juridică primară se acordă imediat, la momentul adresării. În cazul imposibilității de acordare imediată a asistenței, solicitantului i se va comunica data și ora audienței ce urmează să aibă loc în cel mult 3 zile de la data adresării cererii scrise sau orale.

(3) Solicitantul de asistență juridică primară are dreptul să se adreseze o singură dată în privința aceleiași probleme, cu excepția cazului în care se descoperă noi circumstanțe relevante.

(4) Dacă se constată existența unui conflict de interese, subiectul care acordă asistență juridică primară este în drept, cu acordul solicitantului, să continue acordarea acestei asistențe ori să indice posibilitățile existente pentru obținerea ei la alte organe sau de la alte persoane competente.

(5) În cazul în care, în procesul de acordare a asistenței juridice primare, se constată necesitatea acordării de asistență juridică calificată, solicitantul este informat despre condițiile beneficierii de o astfel de asistență și, la solicitare, va fi asistat la întocmirea cererii de asistență juridică calificată.

(6) Evidența asistenței juridice primare se ține într-un registru, de subiectul care o acordă, în care se înscrie numele și prenumele solicitantului, datele lui personale, adresa de la domiciliu, problema în legătură cu care a solicitat asistență juridică primară, durata audienței, rezultatul consultației acordate. Dacă solicitantul adresează cerere orală, dovada acordării asistenței juridice primare se consemnează prin semnătura lui în registru.

Capitolul IV

Asistența juridică calificată

Secțiunea 1. Criteriile de acordare a asistenței juridice calificate

Articolul 19. Persoanele care au dreptul la asistență juridică calificată

(1) Au dreptul la asistență juridică calificată persoanele specificate la art.6, care:

a) au nevoie de asistență juridică pe cauze penale, și interesele justiției o cer, însă nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti acest serviciu;

b) au nevoie de asistență juridică de urgență în cazul reținerii în cadrul unui proces penal sau al unei proceduri contravenționale;

c) au dreptul la asistență juridică obligatorie în temeiul art.69 alin.(1) pct.2)-12) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova;

d) au dreptul la asistență juridică obligatorie în temeiul art.304 și 316 din Codul de

procedură civilă al Republicii Moldova;

e) au nevoie de asistență juridică în cauze contravenționale, civile și de contencios administrativ, însă nu dispun de suficiente mijloace pentru a plăti aceste servicii, cauzele fiind complexe din punct de vedere juridic sau procesual.

(2) Poate fi solicitată asistență juridică calificată la orice etapă a procesului penal, iar în cauze civile, și pînă la inițierea procesului.

(3) Persoana care beneficiază de asistență juridică calificată este obligată:

a) să colaboreze cu subiectul autorizat să îi acorde o astfel de asistență;

b) să furnizeze informații veridice în cauza pentru care solicită asistență;

c) să prezinte neîntîrziat subiectului autorizat să îi acorde asistență juridică calificată sau organului care efectuează acțiuni procedurale orice informație despre modificarea circumstanțelor care au determinat acordarea asistenței juridice calificate.

Articolul 20. Acordarea asistenței juridice calificate indiferent

de nivelul veniturilor

Se acordă asistență juridică calificată indiferent de nivelul veniturilor persoanelor specificate la art.19 alin.(1) lit.b)-d).

Articolul 21 . Acordarea asistenței juridice calificate

în dependență de nivelul veniturilor

(1) În cazurile prevăzute la art.19 alin.(1) lit.a) și e), se acordă asistență juridică calificată persoanelor al căror venit este mai mic de nivelul venitului stabilit de Guvern pentru beneficiere de asistență juridică în conformitate cu prezenta lege.

(2) La calcularea venitului solicitantului de asistență juridică garantată de stat, se iau în considerare veniturile și câștigurile lunare medii din 6 luni calendaristice anterioare lunii în care a fost depusă solicitarea.

(3) Metodologia de calcul al venitului și nivelul venitului care permite acordarea asistenței juridice calificate, precum și forma declarației cu privire la venit, se aprobă de Guvern.

(4) Nivelul venitului care permite acordarea asistenței juridice calificate se determină periodic, ținîndu-se cont, în special, de indexarea veniturilor bănești.

(5) În vederea beneficierii de asistență juridică calificată, persoana din categoria specificată la alin.(1) prezintă declarație cu privire la venit de o formă stabilită de Guvern.

Articolul 22. Asistența juridică calificată gratuită parțial

(1) Se acordă asistență juridică calificată și în cazul în care persoana al cărei venit este mai

mare decît nivelul venitului stabilit de Guvern pentru a beneficia de asistență juridică în conformitate cu prezenta lege este capabilă să achite o parte din cheltuielile de asistență juridică. În acest caz, poate fi acordată asistență juridică calificată cu contribuția financiară a beneficiarului dacă această contribuție nu depășește posibilitățile lui financiare și materiale.

(2) Modul și condițiile de acordare a asistenței juridice calificate gratuite parțial se stabilesc de Consiliul Național.

Articolul 23. Restituirea cheltuielilor de acordare

a asistenței juridice calificate

(1) În cazul emiterii unei hotărîri judecătorești pe cauze civile sau de contencios administrativ în folosul beneficiarului de asistență juridică calificată, plata cheltuielilor de acordare a asistenței juridice calificate revine părții care a pierdut procesul.

(2) Beneficiarul care a obținut asistență juridică calificată în urma prezentării unor informații false sau neveridice, inclusiv despre starea sa financiară, inducînd în eroare oficiul teritorial, este obligat să restituie cheltuielile de acordare a asistenței juridice.

(3) Dacă, pe parcursul procesului sau al executării hotărîrii judecătorești, situația financiară s-a modificat în sensul pierderii totale sau parțiale a dreptului la asistență juridică calificată, persoana este obligată să restituie cheltuielile de acordare a asistenței juridice.

(4) Sumele de restituire a cheltuielilor specificate la alin.(1)-(3) se transferă în contul oficiului teritorial.

Articolul 24. Temeiurile refuzului de acordare

a asistenței juridice calificate

(1) Persoanelor specificate în prezenta secțiune nu li se acordă asistență juridică calificată dacă:

a) cererea de acordare a asistenței juridice este vădit nefondată;

b) nu dispun de dreptul pentru a cărui apărare solicită asistență juridică, fapt ce rezultă din documentele prezentate;

c) valoarea acțiunii este considerabil mai mică decît cheltuielile de acordare a asistenței juridice calificate;

d) au posibilitatea să acopere integral cheltuielile de acordare a serviciilor juridice din contul patrimoniului lor, cu excepția bunurilor care, conform legislației în vigoare, nu pot fi urmărite.

(2) Refuzul de acordare a asistenței juridice calificate trebuie să fie motivat și poate fi contestat în instanță de contencios administrativ în decursul a 15 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei.

Secțiunea a 2-a. Modul de acordare a asistenței juridice calificate

Articolul 25. Cererea de acordare a asistenței juridice calificate

(1) Cererea de acordare a asistenței juridice calificate se înaintează de persoana care întrunește condițiile specificate la art.19.

(2) Cererea de acordare a asistenței juridice calificate se întocmește după un model aprobat de Consiliul Național.

(3) Persoanele menționate la art.19 alin.(1) lit.a) și e) trebuie să anexeze la cerere o declarație cu privire la venit pentru a beneficia de asistență juridică garantată de stat.

(4) Cererea de acordare a asistenței juridice calificate poate fi prezentată oficiului teritorial și de rudele sau de reprezentanții solicitantului, personal ori prin poștă.

Articolul 26. Înaintarea cererii sau solicitării de acordare

a asistenței juridice calificate

(1) În cazul prevăzut la art.19 alin.(1) lit.a), solicitantul asistenței juridice calificate poate să depună cerere la oficiul teritorial, la organul de urmărire penală sau la instanța judecătorească. Organul de urmărire penală sau instanța judecătorească va remite oficiului teritorial, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data recepționării, cererea și documentele anexate. Decizia de acordare a asistenței juridice calificate se emite de către coordonatorul oficiului teritorial și se aduce la cunoștință solicitantului în cel mult 3 zile lucrătoare.

(2) În cazul prevăzut la art.19 alin.(1) lit.b), persoana care a efectuat reținerea solicită în termen de o oră oficiului teritorial numirea unui avocat de serviciu. Coordonatorul oficiului teritorial va desemna avocatul de serviciu și va aduce numele avocatului la cunoștință persoanei sau organului care a efectuat reținerea, în decursul a 3 ore din momentul recepționării solicitării de numire a avocatului de serviciu.

(3) În cazurile prevăzute la art.19 alin.(1) lit.c) și d), oficiului teritorial i se prezintă solicitarea organului de urmărire penală sau a instanței judecătorești privind numirea apărătorului, fără a fi necesară înaintarea cererii prevăzute la art.25. Decizia coordonatorului oficiului teritorial privind acordarea asistenței juridice calificate se aduce la cunoștință solicitantului în decursul unei zile lucrătoare din momentul emiterii.

(4) În cazul prevăzut la art.19 alin.(1) lit.e), solicitantul asistenței juridice calificate prezintă oficiului teritorial o cerere cu respectarea prevederilor art.25. Decizia privind acordarea asistenței juridice calificate se adoptă de către coordonatorul oficiului teritorial și se comunică solicitantului în decursul a 3 zile lucrătoare.

Articolul 27. Decizia privind acordarea asistenței juridice calificate

(1) Decizia privind acordarea asistenței juridice calificate va conține:

a) data și locul emiterii;

- b) numele și prenumele persoanei care a emis-o;
- c) denumirea organului emitent;
- d) numele și prenumele solicitantului;
- e) forma asistenței juridice solicitate;
- f) temeiurile de acordare sau refuzul de a acorda asistență juridică calificată;
- g) numele, prenumele, coordonatele avocatului desemnat să acorde asistență juridică calificată;
- h) modul și termenul de contestare a deciziei;
- i) altă informație relevantă.

(2) La numirea avocatului, coordonatorul oficiului teritorial va ține cont de cererea solicitantului privind desemnarea unui anumit avocat, gradul lui de antrenare în executarea unor alte decizii privind acordarea asistenței juridice calificate, precum și de alte circumstanțe relevante.

(3) Drepturile și obligațiile avocatului care acordă asistență juridică calificată se atestă prin decizie privind acordarea de asistență juridică, emisă în condițiile prezentei legi.

(4) Avocatul desemnat să acorde asistență juridică calificată pe o anumită cauză poate fi înlocuit, prin decizie a coordonatorului oficiului teritorial, în următoarele cazuri:

- a) la cererea scrisă, întemeiată, a solicitantului de asistență juridică calificată;
- b) la cererea scrisă, întemeiată, a avocatului care acordă asistență juridică calificată;
- c) în cazul depistării unui conflict de interese sau unor alte circumstanțe în a căror virtute avocatul desemnat nu poate acorda asistență juridică calificată pe o anumită cauză.

Articolul 28. Asistența juridică de urgență

(1) În cazul în care persoana necesită asistență juridică de urgență, în conformitate cu art.19 alin.(1) lit.b), la solicitarea persoanei sau a organului care a efectuat reținerea, oficiul teritorial este obligat să acorde asistență juridică de urgență prin numirea unui avocat de serviciu. Oficiul teritorial poate delega funcția de numire a avocaților de serviciu în alte localități decât cele de reședință, altor persoane, informând despre acest fapt instanțele judecătorești, organele de urmărire penală, alte autorități interesate.

(2) Avocatul înscris în lista avocaților care acordă asistență juridică calificată, prevăzută la art.33, este înscris în lista avocaților de serviciu, dacă și-a dat acordul, care poate fi pentru cel puțin o lună, și exprimă disponibilitatea de a fi numit în calitate de avocat de serviciu în orice timp în decursul a 24 de ore.

(3) Fiecare oficiu teritorial dispune de o listă proprie a avocaților de serviciu.

(4) Solicitarea de a numi un avocat de serviciu va fi prezentată oficiului teritorial în scris, inclusiv prin fax, sau la telefon.

(5) Avocatul de serviciu acordă asistența juridică în perioada reținerii persoanei.

Secțiunea a 3-a. Subiectele autorizate să acorde

asistență juridică calificată

Articolul 29. Acordarea de către avocați a asistenței juridice calificate

(1) Asistența juridică calificată se acordă de către avocați publici și avocați care acordă asistență juridică la cerere.

(2) Selectarea avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate se efectuează în bază de concurs, organizat de Consiliul Național.

(3) Criteriile de selectare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate se stabilesc de Consiliul Național în coordonare cu Baroul Avocaților.

(4) Pentru asigurarea acordării asistenței juridice calificate, oficiul teritorial încheie, cu avocatul public sau cu avocatul care urmează să acorde astfel de servicii la cerere, contract după modelele aprobate de Consiliul Național.

(5) În contractul menționat la alin.(4), se stipulează obligația avocatului în vederea acordării de asistență juridică, modul și condițiile exercitării acestei obligații, dreptul statului de a exercita controlul asupra calității serviciilor acordate.

(6) Consiliul Național organizează cursuri de instruire inițială și de instruire continuă pentru avocații autorizați să acorde asistență juridică calificată, inclusiv prin intermediul Institutului Național al Justiției.

(7) Avocații care acordă asistență juridică calificată activează în baza standardelor de calitate și normelor privind volumul de lucru stabilite de Consiliul Național, beneficiază de garanțiile de independență prevăzute în Legea cu privire la avocatură.

Articolul 30. Avocatul public

(1) În localitatea de reședință a oficiului teritorial, asistența juridică calificată este acordată, de regulă, de către avocați publici. În caz de necesitate, Consiliul Național poate selecta avocați publici și pentru alte localități.

(2) Avocatul public activează în baza Regulamentului de activitate al avocaților publici, aprobat de Consiliul Național.

(3) Avocatul public activează în birou individual sau în birou asociat de avocați constituit în conformitate cu Legea cu privire la avocatură.

Articolul 31. Avocatul care acordă asistență juridică la cerere

(1) Avocatul care acordă asistență juridică la cerere este persoana care, în condițiile

Legii cu privire la avocatură, a obținut dreptul de a practica activitate de avocat și care poate fi solicitată să acorde asistență juridică calificată din contul mijloacelor destinate acordării asistenței juridice garantate de stat.

(2) Avocatul care dorește să fie înscris în lista avocaților care acordă asistență juridică la cerere va depune actele necesare la Consiliul Național.

(3) Oficiul teritorial încheie contracte cu avocații înscrși în lista avocaților care acordă asistență juridică la cerere în conformitate cu art.29 alin.(4). Pot fi încheiate astfel de contracte cu avocații care activează în birouri individuale sau în birouri asociate.

Articolul 31¹. Avocatul desemnat de oficiul teritorial

(1) în cazul în care în circumscripția unei judecătoria nu activează avocați înscrși în lista avocaților care acordă asistență juridică la cerere sau cei înscrși nu pot răspunde solicitării, oficiul teritorial desemnează din oficiu un avocat din rândul celor care nu sînt înscrși în lista avocaților care

acordă asistență juridică la cerere al cărui birou își are sediul în raza de activitate a oficiului teritorial respectiv.

(2) Avocatul desemnat în condițiile alin.(1) este obligat să acorde asistență juridică calificată în volumul solicitat, dar care nu poate depăși 120 de ore pe an, beneficiind de remunerare în aceleași condiții ca și avocații care acordă asistență juridică la cerere.

(Se completează prin LP306-XVI din 25.12.08, MO30-33/13.02.09 art.77)

Articolul 32. Remunerarea pentru acordarea asistenței juridice calificate

(1) Pentru acordarea asistenței juridice calificate, avocatul este remunerat conform clauzelor contractului prevăzut la art.29 alin.(4).

(2) Avocatul public primește remunerație fixă.

(3) Avocatul care acordă asistență juridică la cerere primește remunerație stabilită pentru fiecare caz aparte, potrivit tarifelor aprobate de Consiliul Național.

Articolul 33. Lista avocaților

(1) Consiliul Național elaborează și ține lista avocaților publici și lista avocaților care acordă asistență juridică la cerere în raza de activitate a oficiilor teritoriale. Periodic, către data de 30 iunie și 31 decembrie, listele se actualizează și sînt făcute publice.

(2) Oficiul teritorial elaborează și actualizează lunar lista avocaților de serviciu și graficul lor de activitate, care se aduc la cunoștință instanțelor judecătorești, organelor de urmărire penală, altor autorități interesate.

Articolul 34. Registrul serviciilor acordate și dările de seamă

(1) Avocatul care acordă asistență juridică calificată are obligația de a păstra probele scrise ale tuturor acțiunilor efectuate în baza cazului repartizat sau în legătură cu el.

(2) Avocatul are obligația de a ține registrul serviciilor acordate în care se înscriu datele de identificare a persoanei care solicită asistență juridică, acțiunile procesuale efectuate, indicându-se data, locul, părțile, alte informații relevante, numărul de ore în care s-au efectuat acțiunile, alte mențiuni importante. Avocatul este obligat să înscrie în registru toate acțiunile în cel mult 3 zile lucrătoare de la efectuarea lor.

(3) Forma registrului și durata păstrării informației sînt stabilite de Consiliul Național.

(4) Anual sau la cererea oficiului teritorial, avocatul prezintă dare de seamă despre activitatea desfășurată, în forma stabilită de Consiliul Național.

Articolul 35. Acordarea asistenței juridice calificate

de către asociațiile obștești

(1) Asociațiile obștești sînt în drept să acorde asistență juridică calificată, cu excepția reprezentării în cadrul procesului penal și contravențional.

(2) Prin intermediul oficiilor teritoriale, Consiliul Național poate încheia contracte cu asociații obștești în vederea acordării asistenței juridice calificate în condițiile prezentei legi.

Articolul 36. Asigurarea calității asistenței juridice calificate

(1) Consiliul Național asigură calitatea asistenței juridice calificate prin monitorizare, prin solicitarea și verificarea informațiilor de la oficiile teritoriale despre volumul și tipul asistenței juridice acordate, prin examinarea plîngerilor parvenite de la beneficiarii de asistență juridică calificată și de la alte instituții interesate, prin controlul calității serviciilor.

(2) Controlul calității asistenței juridice este efectuat în modul și în termenele stabilite de Consiliul Național.

(3) Consiliul Național monitorizează, cu participarea Baroului Avocaților, procesul de acordare a asistenței juridice calificate de către avocați. Datele obținute în urma monitorizării și controlului se remit Baroului Avocaților și pot servi drept temei pentru aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute în Legea cu privire la avocatură.

(4) Acordarea de asistență juridică necalitativă poate servi drept temei de reziliere a contractelor prevăzute la art.29 alin.(4) și la art.35 alin.(2).

Capitolul V

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 37

(1) Prezenta lege intră în vigoare pe măsura creării condițiilor necesare, dar nu mai târziu de 1 iulie 2008, cu excepția art.19 alin.(1) lit.e), care intră în vigoare la 1 ianuarie 2012.

(2) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, entitățile prevăzute la art.11 alin.(2) vor desemna membrii Consiliului Național, iar în termen de 10 zile de la data desemnării tuturor membrilor, Ministerul Justiției va convoca prima ședință a consiliului.

(3) În termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, Ministerul Justiției va elabora și va aproba Regulamentul Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

(4) Consiliul Național va elabora și va adopta actele necesare executării prezentei legi pînă la inițierea acordării de asistență juridică garantată de stat.

(5) În termen de 6 luni de la data publicării, Guvernul:

a) va prezenta Parlamentului propuneri de aducere a legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI MARIAN LUPU

Nr.198-XVI. Chișinău, 26 iulie 2007.